

Helsingin vammaisneuvoston kokous (5/2022)

Aika: Tiistai 17.5.2022 klo 14.00–16.32.

Paikka: Kaupunginhallituksen kokoussali, kaupungitalo, 3. krs.
Osoite: Pohjoisesplanadi 11–13, Helsinki.

Osallistuvat jäsenet:

Valtuustoryhmien edustajat:

Marja Kaitaniemi puheenjohtaja (Vasemmisto)
Kristiina Karhos varapuheenjohtaja (Vihreät)
Jari Mönkkönen (Kok.)
Mika Taberman (varajäsen) (SDP)
Marko Joensuu (PS)

Yhdistysten edustajat:

Taru Reinikainen Helsingin Kuuloyhdistys ry
Veera Florica-Rajala Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry
Markku Poikela Helsingin Invalidien Yhdistys ry
~~Sari Sepponen 2. varapj. Kehitysvammatuki 57 ry~~
Jan Huopainen Helsingin ja Uudenmaan neuroyhdistys ry
Sirpa Halmela Pääkaupunkiseudun Hengitys ry
Mikko Remes Helsingin Reumayhdistys ry
Eveliina Lafghani (varajäsen) Mielenterveysyhdistys HELMI ry
Marco Guarino (varajäsen) Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö sr
Susanna Haapala Kynnys ry

Kaupungin toimialojen ja keskushallinnon pysyvät asiantuntijat:

Mari Kontio Kasvatus ja koulutus
Pirjo Tujula Kaupunkiympäristö
Tiina Larva Kulttuuri ja vapaa-aika
Tuomo Ratinen Sosiaali- ja terveystoimi
Riikka Henriksson Kaupunginkanslia

Muut kaupungin edustajat:

~~Titta Reunanen~~ vuorovaikutuspäällikkö, kaupunginkanslia
~~Outi Paulig~~ vanhusneuvoston sihteeri, suunnittelija, kaupunginkanslia
~~Pirkko Excell~~ erityissuunnittelija, Sote:n osallisuus ja vuorovaikutus

Vammaisneuvoston sihteeri:

Tiina Lappalainen vammaisasiamies, kaupunginkanslia

Vierailijat: Paavo Arhinmäki, apulaispormestari, kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunnan pj.
Leena Marila-Penttinen, erityissuunnittelija, sosiaali- ja terveystoimiala
Ulla Kuitunen, yksikön päällikkö ja Kati Hytönen, tiimipäällikkö,
Kaupunkiympäristön toimiala, Palvelut ja luvat -yksikkö, Asuntopalvelut.

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Marja Kaitaniemi avasi kokouksen klo 14.00.

2. Osallistujien toteaminen

Osallistujat esittäytyivät. Sari Sepponen oli estynyt osallistumasta kokoukseen.

3. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin.

4. Muistion hyväksyminen

Edellisen kokouksen [muistio](#) merkittiin tiedoksi.

5. Apulaispormestari Paavo Arhinmäki vierailee

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan puheenjohtaja, apulaispormestari Paavo Arhinmäki vieraili kokouksessa ja keskusteli vammaisneuvoston kanssa etukäteen kootusta kysymyksistä. Vammaisneuvoston [kulttuurin ja vapaa-ajan palveluja koskevat kysymykset](#) (liite) ja keskustelu käsittelivät muun muassa merellisen Helsingin laivareittien esteettömyystietoa, eri puolilla kaupunkia tarvittavia tasapuolisia harrastusmahdollisuuksia, selkeää viestintää, esteettömiä sisäliikuntapaikkoja ja puuttuvia lämminvesialtaita, avustajakäytäntöjen yhdenmukaisuuden tarvetta, erityisuimakortin käytäntöjen joustavoittamisen tarvetta sekä pitkäaikaissairaus- ja vammaisyhdistysten tukemista, että ne voivat tarjota kaupunkilaisten terveyttä ja hyvinvointia tukevaa liikuntaa sekä kulttuuritoimintaa.

6. Lapsiystävällinen kunta -esittely

Pedagoginen asiantuntija Mari Kontio Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta sekä erityissuunnittelija Leena Marila-Penttinen sosiaali- ja terveystoimialalta esittelivät [Lapsiystävällisen kunta -toimintasuunnitelmaa](#). Toteutussuunnitelmaan sisältyvien koulutusten ja viestinnän avulla lisätään kaupungin toimialojen henkilöstön tietoisuutta lasten oikeuksista. Henkilöstön perehdytysohjelmiin sisällytetään ennakointia ja kootaan ohjeistukset lapsivaikutusten arviontiin. Myös palautteen keräämisestä tehdään lapsiystävällistä. Kouluissa ehkäistään kiusaamista lisäämällä oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Myös lasten ja nuorten turvallisuuden kokemusta kaupunkitiloissa vahvistetaan kehittämällä vuorovaikutusta aikuisten kanssa. Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman kokoamiseen osallistuvat lapset ja nuoret kokemusasiantuntijoina.

Keskustelussa vammaisneuvosto nosti esiin tarpeen kuulla ja osallistaa kokemusasiantuntijoina myös vammaisia ja pitkäaikaissairaita lapsia ja nuoria, jotka ovat haavoittuvassa asemassa. Lasten ja nuorten kuulemista tarvitaan esimerkiksi turvallisesta liikkumisesta niin julkisessa liikenteessä HSL:n palveluissa kuin kuljetuspalveluissakin. Lisäksi keskustelussa nostettiin esiin vammaisten koululaisten tarve saada kouluun sähköisiä apuvälineitä ja avuksi kouluavustajat.

7. Helsingin uusi asukasvalintaohje

Kaupungin asuntopalvelut valmistelevat uutta Helsingin kaupungin asuntojen asukasvalintaohjetta ja sen kriteerejä. Asukasvalintaohjeen luonnosta esittelivät Ulla Kuitunen, yksikön päällikkö ja Kati Hytönen, tiimipäällikkö, Kaupunkiympäristön toimialalta, palvelut ja luvat -yksikön asuntopalveluista. Kaupungin kaikki uusi asuntotuotanto on esteetöntä, mutta kaupungissa on paljon asuntoja vanhassa asuntokannassa, joka ei ole esteetöntä. Jos asukas tarvitsee tehdä asuntoon muutostöitä, ne tehdään yhteistyössä soten ja vammaispalvelujen kanssa.

Helsingin uuteen asukasvalintaohjeeseen on tulossa tarkennuksia, jolla voidaan paremmin ottaa huomioon esimerkiksi hakijan kiireellinen tarve löytää esteetön asunto. Asuntopalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimen ja

vammaispalvelujen kanssa asukasvalinnoissa. Vammaispalvelut voivat tarvittaessa tehdä asiakkaalle hakemusta puoltavan lausunnon, jossa perustellaan esteettömän asunnon tarvetta tai muuta painavaa syytä, jos asiakas tarvitsee kotitaloutensa kokoon nähden isomman asunnon.

[Kaupunkiympäristölautakunnan esitys asukasvalintaohjeista](#) on menossa kesällä käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi kaupunginhallitukseen.

Vammaisneuvosto kiitti esityksestä ja piti hyvänä, että uudessa asukasvalinnassa huomioidaan esteettömän asunnon tarve erittäin kiireellisen asunnontarpeen kriteerinä.

8. Lausunto sosiaali- ja potilasasiamiesten selvityksestä 2021

Vammaisneuvostolta oli pyydetty lausuntoa 23.5. mennessä sosiaali- ja potilasasiamiesten selvityksestä vuodelta 2021. Vammaisneuvoston lausunnon luonnos oli lähetetty asialistan liitteenä. Vammaisneuvoston jäseniä oli pyydetty ennen kokousta esittämään ja lähettämään kommentteja ja korjauksia lausuntoluonnokseen. Vammaisneuvosto hyväksyi [lausunnon sosiaali- ja potilasasiamiesten selvityksestä vuodelta 2021](#).

9. Lausunto valtuutettu Elina Kauppilan aloitteesta rollaattorin käyttö maksuttomaksi

Vammaisneuvostolta oli pyydetty lausuntoa 30.5. mennessä valtuustoaloitteesta koskien rollaattorin maksutonta käyttöä liikennevälineissä. Vammaisneuvoston jäseniä oli pyydetty esittämään ja lähettämään sähköpostilla kommentteja lausuntoluonnokseen etukäteen ennen kokousta. Vammaisneuvosto hyväksyi [lausunnon koskien Elina Kauppilan aloitetta rollaattorin käyttö maksuttomaksi](#).

10. Vammaisneuvoston kannanotto vammaispalvelujen verkkosivuista

Vammaisneuvoston digi-saavutettavuus teemaryhmä oli valmistellut kannanottoluonnoksen koskien vammaisneuvoston toiveita vammaispalvelujen verkkosivujen uudistamiseen. Vammaisneuvoston jäseniä oli pyydetty esittämään ja lähettämään kommentteja kannanottoluonnokseen etukäteen ennen kokousta. Vammaisneuvosto hyväksyi [kannanoton koskien vammaispalvelujen verkkosivujen uudistamista](#).

11. Valmistautuminen apulaispormestari Razmyarin vierailuun (klo 16.00–16.20)

Vammaisneuvosto kävi keskustelun kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan puheenjohtaja, apulaispormestari Nasima Razmyarille esitettävistä aiheista, kysymyksistä ja kysymysten esittäjistä. Razmyar on osallistumassa 14.6. vammaisneuvoston kokoukseen. Sovittiin, että kysymykset lähetetään etukäteen to 2.6. Kokouksen keskustelussa esitettyjen aiheiden lisäksi vammaisneuvoston jäsenet voivat lähettää kysymyksiä sähköpostilla etukäteen 31.5. mennessä ja ilmoittautua kysyjäksi sähköpostilla puheenjohtajalle marja.kaitaniemi(a)gmail.com ja sihteerille tiina.lappalainen(a)hel.fi. Työvaliokunta viimeistelee kysymyksiä ja niiden taustatekstejä 31.5. kokouksessaan.

12. Osallistumiset

Nuorisoneuvoston ja vammaisneuvoston tapaaminen järjestetään ma 23.5. klo 17–19 Oodissa. Vammaisneuvoston jäsenille oli lähetetty erillinen kutsu ja ohjelma. Tilaisuuteen ovat osallistumassa vammaisneuvostosta: Veera Florica-Rajala, Kristiina Karhos, Sari Sepponen, Jan Huopainen, Sirpa Halmela, Marko Joensuu, Marja Kaitaniemi, Taru Reinikainen, Päivi Seila ja Tiina Lappalainen.

Pride-viikon tilaisuuden paneelikeskusteluun: [Kahden vähemmistön kohtaamisia – ikääntyneet ja vammaiset sateenkaari-ihmiset kaupungin ja järjestöjen palveluissa](#), pe 1.7. klo 14–15 kaupungintalon tapahtumatorilla on osallistumassa Rusetti ry:n edustajana Jaana Tiiri ja Kahden vähemmistön väen edustajana Raila Riikonen. Vammaisneuvoston edustaja ei pääse osallistumaan paneeliin.

13. Muut asiat (5 min)

Lyhyet terveiset vammaisneuvoston teemaryhmien työskentelystä:

- o Esteettömyysteemaryhmän edustajia on osallistunut pikaraitiotien vaunun ja työmaaajärjestelyjen esteettömyyskatselmuksiin. Jari Mönkkönen käy arvioimassa Mannerheimintien ylittävien suojateiden esteettömyyttä sähköpyörätuolilla. Esteettömyysryhmän seuraava etäkokoontuminen on ma 6.6. klo 16.30–18. Se on avoin kiinnostuneille vammaisneuvoston jäsenille. Ilmoittaudu Tiinalle, niin saat Teams-linkin.
- o Digi-saavutettavuusteemaryhmä on valmistellut kannanoton. Seuraavaa palaveriaikaa ei ole sovittu.
- o Sote-palvelujen teemaryhmä: seuraava palaveri 25.5. klo 17–19. Vammaisneuvoston jäsenille ja varajäsenille avoin. Järjestöfoorumin kokous 2.6. Hybridinä.

14. Tiedotusasiat

Riikka Henriksson kertoi, että sosiaali- terveys- ja pelastustoimen jaosto kokoontuu 30.5. käsittelemään työryhmän valmistelemaa mallia kaupungin järjestyhteistyöstä. Järjestöavustuksia koskeva asia menee kaupunginhallituksen päätettäväksi.

15. Seuraava kokous

Vammaisneuvoston seuraava kokous on ti 14.6.2022. Kokouksessa on vieraana apulaispormestari Razmyar, joka toimii Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta puheenjohtajana.

16. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Marja Kaitaniemi päätti kokouksen klo 16.32.

Marja Kaitaniemi
puheenjohtaja
marja.kaitaniemi(a)gmail.com

Tiina Lappalainen
sihteeri, vammaisasiamies
tiina.lappalainen(a)hel.fi

Liitteet:

- Vammaisneuvoston 12.4. kokouksen [muistio](#)
- Apulaispormestari Arhinmäelle toimitetut etukäteiskysymykset
- Lapsiystävällinen kunta (LYK) -toimintasuunnitelma
- lausunto Sosiaali- ja potilasasiamiesten selvityksestä vuodelta 2021
- Lausunto Kauppilan valtuustoaloitteesta: rollaattorin käyttö maksuttomaksi
- Kannanotto vammaispalvelujen verkkosivujen uudistamisesta